

POJETÍ TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY

Pro naplnění cílů vojenskostrategické koncepce obrany ČSFR představuje jednu ze základních otázek zabezpečení Československé armády odpovídající výzbrojí a další vojenskou technikou. Je třeba vycházet z toho, že celková úroveň obrany státu je dána jeho ekonomickou silou, kvalitou výzkumné a vývojové základny, členěním a výkonností průmyslu i výší prostředků, které je možné vyčlenit na dodávky výzbroje a techniky jak z tuzemska, tak dovozu. Z toho je patrný význam, důležitost systému a vyzbrojování pro zabezpečování obrany ČSFR.

Domnívám se, že na základě vyhodnocení působení obecných faktorů na systém technického zabezpečení (TEZ) můžeme formulovat základní úkoly technického zabezpečení. Předpokládáme, že těmito úkoly v nových podmínkách se stanou:

- zajištění a udržení bojeschopnosti především těch uskupení vojsk, která by plnila úkoly na rozhodujících směrech,
- zabezpečení vojsk výzbrojí, bojovou a ostatní technikou, raketami, municí a ostatním technickým materiálem,
- včasné doplnění pohyblivých zásob munice a technického materiálu,
- organizace vyprošťování a odsunu poškozené výzbroje a techniky, která nebude moci být opravena silami a prostředky vojsk,
- organizování rychlého navrácení opravené výzbroje a techniky do sestavy vojsk.

Vycházíme-li z toho, že podle charakteru činnosti se budou ozbrojené síly členit na prostorově vázané síly a prostředky, mobilní síly a integrovaný systém PVO, tak tomu musí odpovídat i rozdělení sil, prostředků technického zabezpečení. Proto předpokládáme, že jejich rozdělení na polní (pohyblivé) a teritoriální (stacionární) útvary, jednotky (zařízení) je nezbytné rozčlenit k jednotlivým velitelským stupňům, stanovit jim úkoly v závislosti na jejich předurčení a na konkrétním operačním (bojovém) úkolu.

Zásady organizace TEZ

● Taktický stupeň (prapor, pluk, divize)

Technické zabezpečení předpokládáme organizovat za řízení ZVV (ZVT) daného stupně s využitím organických jednotek (útvárů) technického zabezpečení.

Jejich organizace - u vševojskových praporů (družstvo technického zabezpečení); u vševojskových pluků (rota oprav techniky); u tankových, mechanizovaných a motorizovaných divizí (prapor oprav techniky) odpovídá i předpokládanému operačnímu i bojovému použití ČSA.

Jednotky by bylo vhodné zabezpečit pojízdnými dílnami, vyprošťovacími a odsunovými prostředky tak, aby tento stupeň byl plně schopen zabezpečit provádění všech předpokládaných běžných oprav poškozené výzbroje a techniky za všech podmínek, možností bojového použití daného svazku (útvary). Jejich rozmístění dle situace je možné buď ve stacionárním zařízení, nebo v polních podmínkách, s vytvořenými potřebnými pohyblivými zásobami náhradních dílů, které by převážely čtz, rtz či prnz. Zásoby by byly doplňovány z teritoriálně rozmístěných skladů.

● Stupeň územního vojenského velitelství

Domníváme se, že síly a prostředky technického zabezpečení by měly být pohyblivé a stacionární. Pohyblivé (mobilní) prostředky by:

- zabezpečily potřebný manévr silami a prostředky TEZ v závislosti na vytvořeném uskupení vojsk, jeho složení a úkolech,
- vytvořily možnost úhrady ztrát praporu oprav techniky vševojskových divizí,
- zabezpečily operačně přesuny vojsk.

Tyto prostředky by byly vytvořeny jako plně autonomní (samostatné) jednotky, schopné nezávisle plnit úkoly, předurčené pro uskutečňování středních oprav poškozené výzbroje, techniky, vybavené pojízdnými prostředky. Předpokládá se vytvořit prapory komplexních oprav dvou typů s jednotkami pro opravu, a to:

- **1. typ** - tanků, BVP, včetně jejich výzbroje,
 - automobilní techniky, kolových OT (včetně oprav skupin),
 - výzbroje,
 - ostatní techniky,
 - odsunové jednotky;
- **2. typ** - automobilní techniky, kolových OT (včetně oprav skupin),
 - výzbroje,
 - ostatní techniky,
 - odsunové jednotky.

Pro odsuny vozidel a tanků od polních vojsk navrhujeme vytvořit **samostatné prapory odsunu**.

Při stanovení počtu a základního rozdělení těchto jednotek do podřízenosti jednotlivých územních vojenských velitelství vycházíme z propočtů předpokládaných ztrát výzbroje a techniky v průběhu vedení bojové činnosti i podle rozložení hlavních druhů výzbroje, techniky a vojsk.

V podřízenosti jednotlivých vojenských velitelství by bylo vhodné vytvořit **stacionární opravny výzbroje a techniky** z mírových divizních prote a vybraných rot oprav techniky vševojskových pluků. Jejich základní část doplnit vojáky povolnými ze zálohy, další část, v závislosti na skutečné potřebě, doplňovat občanskými pracovníky s potřebnými odbornostmi. Tyto opravy využívat k vykonávání běžných a středních oprav výzbroje a

techniky jak polních vojsk (mobilních sil), tak i těchto útvarů a svazků, které zůstanou na teritoriu příslušného obranného pásma - "zóny" (prostorově vázané síly).

Opravy by bylo zapotřebí zabezpečit i nezbytným počtem pojízdných a odsunových prostředků pro poskytování technické pomoci v blízkosti svého rozmístění, k technickému zabezpečení nákladky poškozené výzbroje a techniky k opravám v zařízeních nadřízeného stupně (vojenských i civilních).

Kromě toho předpokládáme v každé oblasti vytvořit **výzbrojní základnu**, v jejíž sestavě bude část opravářská a skladová.

K plnění úkolů technického zabezpečení uvažujeme nadále ponechat specializované teritoriální opravy, základny a sklady ostatních druhů techniky (spojovací, chemické, týlových služeb apod.), které jsou podle současné působnosti v podřízenosti jednotlivých náčelníků druhů vojsk a služeb.

Technické zabezpečení je vhodné organizovat za řízení ZVV vojenského velitelství s využitím pohyblivých i stacionárních sil a prostředků. V případě vytvoření polního velení (armádního sboru) v něm řešit odpovídající členění řídicích orgánů technického zabezpečení. ZVV polního velení by měl řídit technické zabezpečení armádního sboru. K plnění úkolů TEZ by měl přiděleny **prapory komplexních oprav**, se stanoveným počtem v závislosti na úkolech a složení armádního sboru (počtu a typů vševojskových divizí). Po zmobilizování v posádkách by se tyto útvary přesunuly do prostoru operačního rozvinutí vojsk nebo by přímo zaujaly určené prostory v sestavě vojsk podle rozhodnutí ZVV polního velení (as).

Soudíme, že odsun a nákladku poškozené výzbroje a techniky k opravám v zařízeních teritoria (vojenských i civilních) by mělo plně zabezpečit teritorium, technicky nákladku výzbroje (techniky) v nákladacích stanicích na železnici by bylo uskutečněno podle nařízení FMO.

Rovněž teritoriálním velením by bylo vhodné řídit zásobování municí a technickým materiálem z oblastních skladů, kde je uložena oblastní i ústřední zásoba. Tyto sklady by zřídily zásobovací místo.

● FMO

Tento stupeň by, dle našeho názoru, řídil ústřední technické zabezpečení vojsk ČSA. V závislosti na vytvoření sestavy vojsk ČSA by stanovoval úkoly pro technické zabezpečení vojenským oblastem: jak pro část mobilní, tak stacionární, zejména by upřesňoval složení sil a prostředků k zabezpečení úkolů vojsk, řešil organizaci odsunu poškozené výzbroje a techniky od vojsk, organizoval jejich opravy ve vyčleněných civilních podnicích, opravách dle rozpočtového plánu. Současně by řídil podřízené vojenské opravárenské podniky a základny.

Organizace oprav výzbroje a techniky

Opravy poškozené výzbroje a techniky by bylo vhodné provádět prostředky technického zabezpečení příslušných velitelských stupňů.

Běžné opravy (BO) uskutečňovat taktickým stupněm a ve všech stacionárních zařízeních. Na základě předpokládaných ztrát výzbroje a techniky, potřeby normohodin k požadovanému druhu opravy navrhujeme využít opravářské kapacity u pluku a divizí. Stanovená organizace opravářských jednotek umožňuje vykonání 100 % běžných oprav raketové

techniky, PLRT, děl, RM, PTRK, optiky, tanků, BVP, OT a automobilní techniky, dále 90 % BO radiolokační techniky a 75 % výzbroje tanků a BVP.

Střední opravy (SO) by měly být vykonávány operačním stupněm, a to jeho prostředky TEZ (as). Teritoriálními prostředky vojenských oblastí a vyčleněnými civilními podniky je možné 75 % středních oprav zabezpečit polními prostředky (kromě automobilní techniky), 25 % v teritoriálních opravárnách vojenské oblasti. U automobilní techniky pokrýt potřebu 50 % středních oprav ve vojenských opravářských zařízeních (polních a stacionárních). Zbytek potřeby SO automobilní techniky je možné řešit rozpočtovým plánem v civilních organizacích (za řízení ZVV).

Generální opravy (GO) miníme provádět ve vojenských opravárenských podnicích (VOP) a vyčleněných civilních organizacích za celkového řízení orgánů vyzbrojování a technického zabezpečení FMO.

Opravárenské kapacity VOP je přípustné využívat na generální opravy techniky, na které opravárenské organizace v národním hospodářství nejsou technicky a materiálně vybaveny. V důsledku snížení počtů techniky dojde ke snížení potřeby GO. Uvolněnou kapacitu podle RP lze využít k zabezpečení SO a oprav skupin.

Běžné opravy skupin (BOS) předpokládáme vykonávat prostředky TEZ operačního stupně. Jednotky běžných oprav skupin je možné zařadit přímo k útvarům (jednotkám) oprav techniky, tím zamezit zbytečné manipulaci se skupinami.

Celkové opravy skupin (COS) by uskutečňovaly vojenské opravárenské podniky a civilní organizace podle rozpočtového plánu.

Při propočtech potřeby oprav skupin je možné vycházet z předpokládaných ztrát za tři měsíce války.

K vytvoření opravného fondu skupin nezbyvá než dořešit sběr poškozených skupin ze stupňů pluk, divize.

Domníváme se na základě poznatků, že organizace vyprošťování a odsunů poškozené techniky by měla být uskutečňována prostředky evakuace, a to u:

- taktického stupně soustředěním veškeré poškozené opravitelné techniky,
- operačního stupně vytvořením fondu pro svou opravárenskou činnost,
- teritoria vlastními prostředky evakuovat opravitelnou techniku neopravenou vojsky k opravám do opravárenského zařízení vojenské oblasti, GO do VOP nebo civilních organizací.

Zabezpečení municí, raketami, tankovým a automobilním materiálem

U systému zabezpečení vycházím z celkového systému zásobování vojsk. Za základní způsob považujeme **odběr dopravními prostředky podřízeného ze skladu nadřízeného nebo z vyčleněných zdrojů** podle skutečné potřeby, přitom nevylučujeme ani přísun podřízenému prostředky nadřízeného podle požadavku podřízených nebo direktivně. Tento systém více využívá stacionárních (teritoriálních) skladů a jejich napojení na polní zásobovací systém.

Zabezpečení úkolů vojsk musí odpovídat výše zásob munice a jejich rozložení u jednotlivých stupňů velení. Vycházíme z předpokládané průměrné spotřeby vojsk ČSA, která může dosáhnout 0,25 až 0,3 pp za jeden den bojové činnosti a také z toho, jaké jsou možnosti pro vytvoření skutečných zásob munice v ČSFR.

Celkovou výši zásoby munice předpokládáme rozdělit na:

● **pohyblivou zásobu munice** (taktický stupeň velení), která zahrnuje zásobu u zbraně, praporu (oddílu), pluku a divize - celkem **2,3 pp** (zabezpečení na **8 až 10 dnů** vedení bojové činnosti); tato zásoba by měla být **plně mobilní**, přepravována **organickými dopravními prostředky** útvarů (jednotek),

● **operační zásobu munice** (oblastní normativ a zásobu munice); **oblastní normativ** předpokládáme vytvořit ve výši **1 pp** na počet výzbroje vojenské oblasti, byl by uložen **v oblastních skladech munice a vyvážen automobilními prapory bmz do prostoru rozvinutí polního muničního skladu**; **oblastní zásobu munice** navrhujeme vytvořit ve výši **3 až 8,5 pp** (podle druhu zbraní) a bude uložena **v oblastních skladech munice** a v některých **posádkových muničních skladech**; byla by připravena **k odběru** (výdeji) vojskům podle požadavku nebo direktivně,

● **ústřední (centrální) zásobu munice**, která by obsahovala zbývající zásoby munice ČSA uložené **v oblastních skladech munice rovnoměrně** po celém území ČSFR s přihlédnutím ke skladovým kapacitám.

Zásobování raketami předpokládáme uskutečňovat takto:

Operačně taktické a taktické rakety pro raketové útvary doplňovat **přepavními prostředky pohyblivé raketové technické základny** odběrem ze **stacionárních skladů** nebo z **vyčleněných zdrojů**, či **přísunem přímo**.

Zásobování plrp a plrb protiletadlovými raketami by mělo být uskutečňováno **přepavními prostředky protiletadlových raketových technických základen** odběrem ze **stacionárních skladů** nebo **vyčleněných zdrojů** **přísunem přímo**.

U **taktického stupně** nepředpokládáme měnit současný systém zásobování. Vyvážené pohyblivé zásoby zabezpečují stupeň **pluk na 3 dny boje**, **divizi na 2 dny bojové činnosti**.

U **vojenské oblasti, armádního sboru** jsou vyváženy **náhradní díly na 7 dnů bojové činnosti (BČ) k vývozu do bmz**. Na dalších **14 dní BČ** jsou zásoby vytvořeny **v okružových skladech** a jsou připraveny k použití podle potřeby vojsk. **K zabezpečení civilních značek automobilů** jsou využívány k doplnění útvarů zásoby **ve státních mobilizačních rezervách a státního podniku Mototechna**. Celkem jsou u vojsk vytvořeny **zásoby na vedení 29 dnů bojové činnosti**.

Ústřední zásoby jsou připraveny k vývozu na **2 x 14 dnů BČ**, další jsou uloženy **v teritoriálních zařízeních**.

S využitím všech zásob materiálu u vojsk, zásob ve státních mobilizačních rezervách a náhradních dílů z nové výroby jsou zabezpečeny tyto díly na **90 dnů bojové činnosti**. Pro typy T-72, BVP-2, OT-90 a MLTB jsou vytvořeny zásoby pouze na první měsíc války, neboť doplňování náhradních dílů z nové výroby nelze kvůli přeměně zbrojního průmyslu v prvních třech měsících války předpokládat.

Pokusili jsme se naznačit hlavní úkoly vyzbrojování a technického zabezpečení, které je nezbytné řešit v návaznosti na pojetí obrany ČSFR podle vojenské doktríny. Domníváme se, že kromě těchto otázek bude nutné věnovat také pozornost teoretickému rozpracování celého systému technického zabezpečení, zejména se zabývat jeho novým obsahem, ale i členěním řídicích orgánů vyzbrojování a TEZ, včetně výkonných prostředků technického zabezpečení jednotlivých stupňů k návaznosti na vývoj organizačního členění ozbrojených sil.

